

MAŁOPOLSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

WI.7024.8.5.2023 JGo

Kraków, dnia 17.11.2023

[REDACTED]

Dotyczy: wystąpienia w sprawie uciążliwości zapachowej dotyczącej mieszkańców południowej części Krakowa (pismo z dnia 23 października 2023 r.)

Odpowiadając na apel „o rozwiązanie problemu uciążliwości zapachowej, który dotyka południowych terenów Krakowa” przedstawiam niniejszym następujące stanowisko.

Wobec faktu, że będąc Członkiem Zarządu Stowarzyszenia występuje Pan jako Przedstawiciel części społeczeństwa Krakowa (zgodnie z informacją o 3048. podpisach), uznałam za uzasadnione przedstawienie treści mojego pisma do mieszkańców Krakowa, które stanowi odpowiedź na interwencje mieszkańców, skierowane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie (w okresie od sierpnia do października br.). Zatem odpowiedź na petycję stanowi pismo, które załączam, i które aktualnie jest rozsyłane (imiennie) przez Inspektorat do wszystkich interweniujących mieszkańców Krakowa.

W uzupełnieniu załączonego stanowiska uprzejmie informuję, że obszerne informacje dotyczące działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie, uwarunkowań towarzyszącym tym działaniom, oceny źródeł uciążliwości odorowych oraz propozycji działań ograniczających uciążliwości, a także koordynacji działań różnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu ochrony środowiska (w związku z uciążliwościami odorowymi) zostały przedstawione w pismach skierowanych do: Prezydenta Miasta Krakowa, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa, Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Krakowa (w odpowiedzi na Rezolucję nr 156/CXIX/23 Rady Miasta Krakowa) oraz Liderów Stowarzyszenia Kraków dla Mieszkańców.

Jednocześnie informuję, że w piśmie do Prezydenta Miasta Krakowa zwróciłam m.in. uwagę, że na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków w 2018 r. został wykonany „Raport z badań uciążliwości odorowej na terenie południowo-wschodniej części Krakowa”, w którym wskazano obszary o podwyższonym poziomie stężeń zapachowych. Jednym ze stwierdzonych w raporcie problemów był brak poprawności wykonania zamknięć wodnych wpustów ulicznych służących do odwadniania dróg oraz parkingów w rejonie ulic Bagrowa, Lipska, Mały Płaszów, gdzie występują systemy kanalizacji ogólnospławnej. Wskazane byłoby powtórzenie badań jw. (w miesiącach

o wysokiej średniej temperaturze dobowej, jak i w przypadkach występującej inwersji) uwiarygadniając tym samym okoliczności obecne zarówno w funkcjonowaniu zakładów, jak i infrastruktury mieszkaniowej, ponieważ:

- w ciągu ostatnich lat obszar zabudowy południowo-wschodniej części Krakowa znacznie się powiększył i z obserwacji mieszkańców nowych osiedli wynika, że uciążliwości zapachowe również znacząco się zwiększyły;
- wizje terenowe inspektorów WIOŚ w Krakowie, jak również wnioski o interwencje przysyłane przez mieszkańców, wskazują wprost na emisję substancji złowonnych z sieci kanalizacyjnych.

W zgodzie z treścią Pańskiego apelu „o podjęcie działań na rzecz mieszkańców Krakowa” deklaruję, że w okresie wzmożonego napływu zgłoszeń uciążliwości zapachowych będą podejmowane dodatkowe – interwencyjne czynności kontrolne w podmiotach podejrzewanych o generowanie uciążliwości odorowych. Problemem koniecznym do rozwiązania przez służby miejskie jest jednak szybka reakcja na zapach generowany z kanalizacji celem ustalenia miejsca jego rozprzestrzeniania, jak również zmiana sposobu i ewentualnie częstotliwości odbioru odpadów komunalnych, często zagnitych i wydzielających uciążliwy odór podczas transportu.

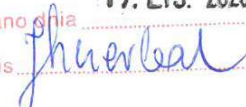

p.o. MAŁOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
mgr inż. Barbara Żuk

Otrzymują:

1) Adresat + załącznik: treść pisma (odpowiedzi do interweniujących mieszkańców Krakowa)

2) WI aa.

17.11.2023

Sekretariat WIOŚ Kraków
17. LIS. 2023
wysłano dnia .....
podpis .....

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie

31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5

tel.: 12 422 48 95; fax: 12 422 36 12; e-mail: wiosinfo@krakow.wios.gov.pl; www.krakow.wios.gov.pl

---

WI.

Kraków, dnia

Według rozdzielnika

Dotyczy: zgłoszenia uciążliwości zapachowej

W ciągu ostatnich trzech miesięcy do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie (dalej: WIOŚ w Krakowie) wpłynęły liczne interwencje mieszkańców miasta Krakowa dotyczące uciążliwości odorowych, obejmujących swoim zasięgiem w szczególności południowo-wschodnią część Krakowa tj. m.in. rejony Płaszowa, Rybitw, osiedla Złocien.

WIOŚ w Krakowie, zgodnie z właściwością rzeczową, realizuje przypisane Inspekcji ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 824 ze zm.)* zadania dotyczące m.in.: kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w zakresie m.in. przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniami.

Zgodnie z rozpoznaniem źródeł uciążliwości odorowych w południowo-wschodniej części Krakowa, podmiotami mogącymi wprowadzać uciążliwości zapachowe odczuwane przez mieszkańców na tym obszarze, są:

- oczyszczalnia ścieków w Płaszowie wraz z systemem kanalizacji zbiorczej – Wodociągi Miasta Krakowa S.A. – gdzie źródła uciążliwości zapachowych są związane z gospodarką ściekową oraz wytwarzaniem i unieszkodliwianiem komunalnych osadów ściekowych;
- kompostownia odpadów PREZERO POLSKA sp. z o.o. – gdzie źródła uciążliwości zapachowych są związane z przygotowaniem odpadów do kompostowania (rozrywanie worków z odpadami biodegradowalnymi), prowadzeniem procesu kompostowania oraz procesu przesiewania kompostu;
- instalacje komunalne: REMONDIS Kraków sp. z o.o. oraz MIKI Recykling sp. z o.o. – gdzie źródła uciążliwości zapachowych są związane z magazynowaniem i przetwarzaniem zmieszanych odpadów komunalnych oraz innych odpadów komunalnych, a także punkt przeładunku odpadów zielonych eksploatowany przez podmiot: Mieczysław Jakubowski Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "MIKI";
- Krakowskie Zakłady Garbarskie S.A. – gdzie źródła uciążliwości zapachowych są związane z prowadzeniem procesów garbowania, magazynowaniem odpadów wytworzonych w związku z tym procesem oraz oczyszczaniem ścieków.

WIOŚ w Krakowie prowadzi systematyczne tj. planowe oraz pozaplanowe (interwencyjne) kontrole w wymienionych podmiotach. W 2023 r. przeprowadzono łącznie 6 kontroli w ww. zakładach. Przykładowo, z uwagi na sygnalizowane przez mieszkańców zwiększenie uciążliwości zapachowej, aktualnie prowadzone są czynności kontrolne w Krakowskich Zakładach Garbarskich S.A., w Wodociągach Miasta Krakowa S.A. oraz w PREZERO POLSKA sp. z o.o.

Należy podkreślić, że w trakcie przeprowadzonych już kontroli zakłady – co do zasady – prowadziły swoją działalność związaną z gospodarką odpadami zgodnie z posiadanymi decyzjami tj. pozwoleńmi zintegrowanymi oraz zezwoleniami na zbieranie lub przetwarzanie odpadów. Podmioty te podejmują działania w celu redukcji uciążliwości zapachowych, w tym m.in. działania antyodorowe obejmujące m.in. nasadzenia roślinności przy granicy zakładu, jak stosowanie urządzeń antyodorowych (armatki, kurtyny dezodoryzujące) itp. Zakłady działające na terenie Rybitw zostały – przez Sejmik Województwa Małopolskiego – wpisane do Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego i prowadzą działalność na podstawie decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego. Dostosowały one swoją działalność do wymogów Najlepszej Dostępnej Techniki (BAT) określonej na podstawie międzynarodowych uregulowań prawnych i mają świadomość, że prowadzona przez nie działalność może, szczególnie w niekorzystnych warunkach atmosferycznych, stwarzać okresową uciążliwość odorową.

Zgłoszenia uciążliwości zapachowej traktowane są jako powzięcie uzasadnionego podejrzenia popełnienia wykroczenia przeciwko środowisku, co upoważnia WIOŚ w Krakowie do prowadzenia działań kontrolnych w terenie oraz działań, o których mowa w art. 10b cytowanej wyżej ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, których część stanowią tzw. wyjazdy prewencyjne (tj. niespowodowane bezpośrednimi interwencjami), w trakcie których sprawdzane jest czy w miejscach i godzinach wskazywanych najczęściej we wpływających zgłoszeniach występuje uciążliwość zapachowa. Wyjazdy prewencyjne (w tym w godzinach nocnych oraz w weekendy) wielokrotnie potwierdzały występowanie zapachu ścieków komunalnych w rejonie Oczyszczalni Ścieków w Płaszowie, jak również incydentalnie potwierdzono występowanie zapachu odpadów komunalnych w sąsiedztwie pozostałych ww. zakładów.

Zgłaszane przypadki uciążliwości odorowych muszą być rozpatrywane przez WIOŚ w Krakowie w oparciu o istniejące przepisy prawa oraz możliwości techniczne pozwalające na ich weryfikację. Powszechnie wiadomo, że tematyka uciążliwości zapachowej nie jest normowana w polskim systemie prawnym przepisami z zakresu ochrony środowiska, zarówno jeśli chodzi o ocenę uciążliwości, jak i metodykę prowadzenia pomiarów w tym zakresie. Brak przepisów prawa w tym zakresie sprawia, że inspekcja ochrony środowiska nie posiada narzędzi dla realnej (i mierzalnej) oceny uciążliwości odorowej oraz zastosowania odpowiednich sankcji. Częste kontrole WIOŚ w Krakowie oraz naciski władz miejskich mogą jedynie skłonić właścicieli instalacji do podjęcia działań zmierzających do (co najwyżej) zmniejszenia tej uciążliwości.

Podkreślamy, że tut. Inspektorat nie może nałożyć na zakłady dodatkowych obowiązków, a jedynie może egzekwować przestrzeganie tych nałożonych przez właściwe organy tj. marszałka województwa i właściwego miejscowo starosty (w przypadku Krakowa - Prezydenta Miasta Krakowa). Zwracamy uwagę, że obowiązujący system kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska obejmuje zarówno organy Inspekcji Ochrony Środowiska, jak też organy samorządu terytorialnego (prezydent miasta, marszałek województwa). Organ te mogą również prowadzić czynności kontrolne zgodnie z zapisami art. 379 i 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), mobilizować podmioty do unowocześniania procesu technologicznego w ramach zobowiązania ich do wykonania przeglądu ekologicznego, co w konsekwencji może skutkować nałożeniem na dany zakład dodatkowych obowiązków w zakresie ograniczenia uciążliwej emisji do powietrza. W zakresie właściwej realizacji zadania zbiorowego odprowadzania ścieków, zapewnienia odpowiednich

warunków odbioru odpadów komunalnych, bez narażenia mieszkańców Krakowa na emisję substancji złownnych, organem właściwym jest Prezydent Miasta Krakowa.

Obiektywnie należy jednak stwierdzić, że problem uciążliwości zapachowych jest potęgowany przez utrzymujące się często w Krakowie – w szczególności w dolinie Wisły – zjawisko inwersji, stwarzającej rodzaj pokrywy ograniczającej wynoszenie zanieczyszczeń (w tym związanych z uciążliwościami zapachowymi) na większe wysokości. Przyczyny inwersji są złożone, natomiast stabilny stan atmosfery (na ogół związany z wyżami) uniemożliwia lub ogranicza możliwość mieszania pionowego mas powietrza.

W odniesieniu do kwestii gospodarki ściekowej w południowo-wschodniej części Miasta Krakowa, należy stwierdzić, że potencjalna uciążliwość zapachowa nie jest związana tylko z procesem oczyszczania ścieków. Prowadzone do tej pory czynności kontrolne przez WIOŚ w Krakowie w oczyszczalni ścieków w Płaszowie nie wskazują, aby sygnalizowana wielokrotnie uciążliwość zapachowa związana była z niewłaściwą eksploatacją urządzeń technologicznych bądź odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do rzeki Drwiny Długiej. Wodociągi Miasta Krakowa S.A. (dalej: WMK S.A.) prowadzą modernizację oczyszczalni m.in. poprzez realizację doszczelniania procesu technologicznego (hermetyzację obiektów), wprowadzanie systemów filtracji powietrza oraz barier antyodorowych, dezodoryzację kolejnych obiektów oczyszczalni. Działania te mają na celu eliminację niezorganizowanej emisji zapachowej.

Zarówno treść zdecydowanej większości wniosków interwencyjnych, jak i rezultaty kontroli oraz wyjazdów terenowych (prewencyjnych) inspektorów WIOŚ w Krakowie świadczą o tym, że podstawowym problemem do rozwiązania jest (oprócz emisji z wymienionych na wstępie zakładów) ograniczenie uciążliwości zapachowych generowanych przez infrastrukturę kanalizacyjną (również na terenach nowych osiedli mieszkaniowych): m.in. z uwagi na brak odpowiedniego zasyfonowania studzienek kanalizacyjnych oraz poprawnie wykonanych zamknięć wpustów ulicznych (kratek ściekowych). Skutkiem tego jest utrzymujący się problem odorowy na osiedlach znacznie oddalonych od ww. zakładów. Ponadto, jak stwierdzono w trakcie prowadzonych działań kontrolnych i prewencyjnych, część występujących na tym rejonie uciążliwości zapachowych może również towarzyszyć transportom odpadów komunalnych (np. odbiór zagnitych odpadów zielonych). Zatem z przeprowadzonych obserwacji WIOŚ w Krakowie wynika, że pierwotnym źródłem uciążliwości są ścieki surowe odbierane kanalizacją miejską od mieszkańców Krakowa.

Na gminie spoczywa więc obowiązek właściwej realizacji zadania zbiorowego odprowadzania ścieków bez narażenia mieszkańców Krakowa na emisję substancji złownnych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (Dz. U. 2023 poz. 40 ze zm.) do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Stosownie do art. 7 ust. 1 ww. ustawy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zadania własne obejmują m.in. sprawy kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, ochrony zdrowia, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej. Podobnie w art. 3 ust. 1 *ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. 2023 poz. 537) wskazano, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Stosownie do art. 18e ust. 1 tej ustawy wójt (burmistrz, prezydent) jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków. Dlatego też, wszystkie zgłoszenia uciążliwości zapachowej o charakterze ściekowym, które trafiły do WIOŚ w Krakowie, są przekazywane, z zachowaniem wymogów ochrony danych osobowych, do WMK S.A. celem ich inwentaryzacji, analizy i podjęcia przez spółkę działań rozpoznawczych.

Jednocześnie informujemy, że zgodnie ze swoją właściwością rzeczową (w szczególności w okresie napływu zgłoszeń uciążliwości zapachowych) będą podejmowane czynności kontrolne w podmiotach podejrzewanych o generowanie uciążliwości odorowych. Problemem koniecznym do rozwiązania przez służby miejskie jest z kolei szybka reakcja na zapach generowany z kanalizacji celem ustalenia miejsca jego rozprzestrzeniania, jak również ewentualna zmiana sposobu i częstotliwości odbioru odpadów komunalnych, często zagnitych wydzielających odór w czasie transportu.

Otrzymują:

- 1) Adresaci
- 2) WI aa.

Informacja

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz przepisami krajowymi dotyczącymi ochrony danych osobowych informuję, iż:

- a) Administratorem Danych Osobowych w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Krakowie jest Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, 31-011 Kraków, pl. Szczepański 5, tel. (12) 422 48 95, e-mail: wiosinfo@krakow.wios.gov.pl
- b) Państwa dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji ustawowych zadań Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz innych zadań wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
- c) Kategoriami przetwarzanych danych osobowych będą imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane kontaktowe oraz inne niezbędne dane osobowe wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
- d) Odbiorcami danych osobowych mogą być strony oraz inni uczestnicy postępowania podczas realizacji ustawowych zadań Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz innych zadań wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
- e) Dane osobowe przechowywane będą przez okres adekwatny i nie dłuższy od okresów zgodnych z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa w poszczególnych obszarach przetwarzania danych osobowych.
- f) Obecnie Państwa dane pozostające w naszych zasobach nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy (UE) bądź udostępnione organizacji międzynarodowej. Jeżeli dojdzie do takiego przekazania lub udostępnienia takich informacji, niezwłocznie poinformujemy o tym fakcie i zamieścimy informacje na ten temat na naszej stronie internetowej.
- g) Na każdym etapie przetwarzania przez nas danych, mają Państwo prawo do:
  - dostępu do swoich danych, w tym uzyskania informacji o zakresie przetwarzanych przez nas danych oraz uzyskania kopii tych danych,
  - modyfikacji i poprawienia swoich danych, w tym, jeżeli nie będą zachodziły inne prawne przeciwwskazania do ograniczenia ich zakresu przetwarzania,
  - całkowitego usunięcia swoich danych („prawo do bycia zapomnianym”), jeżeli nie będą zachodziły inne przeciwwskazania prawne,
  - wniesienia sprzeciwu wobec niewłaściwego przetwarzanych danych osobowych (w tym wycofania zgody),
  - przeniesienia danych do innego Administratora Danych, jeśli dane przetwarzane są w związku z udzieloną zgodą lub zawartą umową,
  - wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, w przypadku gdyby sposób przetwarzania danych osobowych naruszał obowiązujące przepisy.
1. Państwa dane osobowe mogą zostać dostarczone przez inny organ administracji publicznej, strony oraz innych uczestników postępowania, a także mogą one pochodzić ze źródeł publicznie dostępnych.
2. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym.
3. W celu uzyskania informacji dotyczących danych osobowych zawartych w zbiorach danych osobowych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie prosimy o kontakt z Inspektorem Ochrony Danych 31-011 Kraków, pl. Szczepański 5, pod numerem tel. (12) 422 48 95 wew. 241, e-mail: iod@krakow.wios.gov.pl

